

Erhvervsministeriet
Indsendt via Planinfo.dk

København, 9. januar 2020

Vedr.: Fremtidens Planlov

Erhvervsminister Simon Kollerup har inviteret alle til at give forslag til fremtidens planlov. Landsforeningen for bygnings- og landskabskultur har følgende forslag til en planlov, der bedre kan sikre vor kulturarv på bygnings- og landskabsområdet.

Bevaringsværdige bygninger

Det bør i Planloven klart fastlægges, at kommuneplanen skal indeholde en oversigt over og retningslinjer for bevaringsværdige bygninger.

I dag er vejledninger og reglerne for beskyttelse af bevaringsværdige bygninger delt mellem bygningsfredningslovgivningen og planloven med tilhørende udmeldinger om statslige interesser i kommuneplanlægningen.

Omkring ¼ af landets kommuner har ikke foretaget denne registrering i kommuneplanen, lige såvel som en del kommuner kun har registret bevaringsværdige bygninger i en del af kommunen. Mange planer mangler også klare retningslinjer for de bevaringsværdige bygninger. Dette bør der rettes op på.

Beskyttelse af historiske bykerner

Det bør i Planlovgivningen fastlægges, at kommuner, der omfatter byer med historiske bykerner (feks. alle købstæder med købstadsrettigheder fra før 1848¹) i kommuneplanen skal udpege og afgrænse den bevaringsværdige, historiske bykerne og fastlægge retningslinjer for lokalplanlægningen for beskyttelsen af disse kulturmiljøer.

I dag sker beskyttelsen af mange af de historiske bykerner på grundlag af enkelt- fredninger og ofte indbyrdes usammenhængende lokalplaner.

Planloven trænger til at blive styrket på dette område, således at de historiske bykerner bliver klart afgrænsede og udpeget som et sammenhængende kulturmiljø beskyttet af klare retningslinjer i kommuneplanen for en lokalplanlægning med bevaringssigte.

Styrkelse af beskyttelsen af kulturmiljøer i kommuneplanen

¹ Parallelt med bygningsfredningslovens bestemmelser om, at alle bygninger fra før 1536 er fredede.

Det bør i Planloven fastlægges, at der for alle kulturmiljøer, som er udpeget i kommuneplanen skal fastlægges en tidsplan i kommuneplanen for udarbejdelse og vedtagelse af lokalplaner med bevaringssigte for kulturmiljøerne.

Planloven fastlægger i dag, af kommunerne i kommuneplanerne skal udpege kulturmiljøer. Men ofte er udpegningen alene fulgt op med hensigtserklæringer mht. bevaring af disse områder.

Det bør strammes op, således at kommunen forpligter sig til inden for en begrænset årrække at beskytte disse kulturmiljøer gennem vedtagelse af lokalplaner med beskyttelsessigte.

Sikring af kulturmiljøer i forbindelse med affredning af bygninger

Det bør i planloven sikres, at kommunerne i forbindelse med affredning af bygninger forpligtes til at sikre, at bevaringsinteresser i de kulturmiljøer, der rummer den eller de affredede bygninger ikke lider skade ved affredningen. Dette kan ske ved at der i loven fastlægges en forpligtelse til at udarbejde en lokalplan med bevaringssigte ved affredning for at sikre en sammenhængende bevaring af de kulturmiljøer, som bygningerne indgår i.

Oprethold en klar opdeling mellem by og land

Stuehuse større end 250 m² bør forudsætte Landzonetilladelse, således at der kan ske et helhedssyn for den enkelte landsby.

Ejere af gårde, kan i dag opføre stuehuse på 500 m² uden hensyn til landsbyens kulturhistorie, herunder bygningens placering, volumen og materialevalg. Dette kan let ødelægge mange mindre landsbyer, som fremtræder oprindelige helt tilbage fra 1700- tallet eller endnu ældre.

Etablering af erhverv i tomme bygninger på landet og i landsbyerne kan i dag ske uden landzonegodkendelse. Dette kan på kort sigt give udvikling i den enkelte landsby, men hvis det pågældende erhverv er en succes og ejeren ønsker en bygningsudvidelse, kan dette ske uden en landzonetilladelse.

Sådanne bygningsudvidelser bør forudsætte landzonetilladelse, således at der kan ske et helhedssyn om, hvorvidt en bygningsudvidelse kan ske med respekt for landbyens kulturhistorie og landsbyens øvrige udvikling.

Landsforeningen uddyber gerne sine synspunkter i et møde med ministeren.

Med venlig hilsen

Karen Margrethe Olsen
Formand for Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur